

Den Haag, 25 juni 2023.

Geachte leden van Tweede Kamer en Eerste Kamer,

Ter nadere introductie van mijzelf: ik heb acht jaar gewoond en gewerkt op Sint Eustatius (2014-2022). In die periode heb ik de overname van de macht in 2018 (door de NL regering, ten deze vertegenwoordigd door de staatssecretaris van MinBZK) van nabij meegemaakt en sindsdien gevolgd.

Sinds 2018 is er alleen maar eenzijdige besluitvorming (door Den Haag) zonder inbreng van de lokale bevolking (of: de Eilandsraad). De Commissie van Wijzen heeft voorafgaand aan de NL-interventie van alles vastgesteld, waaronder ook tekortkomingen aan NL-zijde. Een *visie* van de overheid over hoe om te gaan in de toekomst met Caribisch Nederland ontbrak (zo stelde de Commissie van Wijzen vast) en die ontbreekt nog steeds! De voortgang van de bestuurlijke ingreep op Sint Eustatius wordt door de Algemene Rekenkamer als “zorgelijk” beoordeeld.

Er geldt inmiddels de richtlijn ‘comply or explain’ waaronder – volgens mij – moet worden begrepen dat beleid dat in Europees Nederland geldt, ook voor Caribisch Nederland geldt tenzij je goed kunt uitleggen waarom het anders moet. Deze vrijheid geldt niet zomaar doch is scherp ingekaderd door de Grondwet. Artikel 132a lid 4 van de Grondwet luidt als volgt: *Voor deze openbare lichamen kunnen regels worden gesteld en andere specifieke maatregelen worden getroffen met het oog op bijzondere omstandigheden waardoor deze openbare lichamen zich wezenlijk onderscheiden van het Europese deel van Nederland.* Met ‘deze openbare lichamen’ wordt bedoeld op de drie openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (bij elkaar ook wel BES-eilanden genoemd, of Caribisch Nederland). *Noot: De Kamerbrief over de toepassing van het principe ‘comply or explain’ van 23 juni 2023 bestaat uit zes pagina’s terwijl het Grondwetsartikel dat ik hiervoor aanhaal slecht één zin behelst. Ook na lezing van de brief kijk ik om mij heen en zie allerlei verschillen tussen Europees en Caribisch Nederland die niet zomaar zijn te verklaren uit wezenlijke verschillen (bv. klimaat) en veel verhullend taalgebruik (denk aan ‘gelijkwaardig’, waar artikel 1 van de Grondwet gewoon het begrip ‘gelijk’ hanteert).*

Wat we zien is dat de wetgever de Grondwet in deze context ruim interpreteert. Zo wordt er moeilijk gedaan over het BSN voor de Caribische Nederlander terwijl voor Europees Nederland dit gewoon een gegeven is, waarover al niet verder wordt nagedacht. Na zeer veel tijd wordt nu speciale BES-regelgeving in elkaar gezet, terwijl niets anders moet worden gerealiseerd dan hetgeen in Europees Nederland al bestaat. *Dus niet iets extra’s maken maar het bestaande ook van toepassing verklaren voor Caribisch Nederland.* Voor het Sociaal Minimum geldt hetzelfde: *een Sociaal Minimum voor Caribisch Nederland?* Helemaal niet nodig want voor (Europees) Nederland is zo iets allang geregeld (en evenmin regionaal gedifferentieerd).

Ik kan hier nog een reeks van voorbeelden geven (ik denk bijvoorbeeld nu even aan de inferieure gezondheidszorg en het te dure openbaar – intereilandelijk – (vlieg)verkeer), maar dat is niet heel erg zinnig; ik zou toch maar onvolledig blijken. Waar het nu ten principale om gaat is dat u (als medewetgever, naast de regering) bijdraagt aan institutionele discriminatie door Caribisch Nederland

als een tweederangs land te beschouwen terwijl de Caribische Nederlander net zo Nederlands is als u en ik.

Twee kanttekeningen hierbij:

- Caribisch Nederland is minder dan 30-duizend inwoners groot (vergelijkbaar met een kleine Nederlandse gemeente): ca. 22-duizend op Bonaire, ca. 3-duizend op Sint Eustatius en ca. 1-duizend op Saba.
- Ik correspondeer al geruime tijd hierover (en over gerelateerde onderwerpen) met de Commissie Koninkrijksrelaties (van TK en EK) maar ik meen dat deze commissies in toenemende mate minder geïnteresseerd zijn in het onderwerp en daarmee ettert deze ongelijkheid (*discriminatie*) voort.

Het is om die reden dat ik ditmaal alle Kamerleden in Tweede en Eerste Kamer oproep om de institutionele ongelijkheid tussen Caribisch en Europees Nederland aan de kaak te stellen (voornamelijk langs de lijn van het gelijktrekken van wet- en regelgeving, en minder gericht op het maken van specifieke uitzonderingsregelgeving). En *als* wet- en regelgeving nodig is, dan zou dat per openbaar lichaam (eiland) verschillend kunnen zijn in plaats van op het niveau 'BES' (*one size fits all* is hier niet de goede aanpak).

Of het nu het domein van het openbaar vervoer, de gezondheidszorg, de postverzorging, het belastingregime, de munteenheid of wat ook betreft (nogmaals, ik wil hier niet uitputtend zijn): de niet noodzakelijke verschillen tussen beide Nederlanden moeten worden geëlimineerd! Dat vind ik, *maar als u oprecht uw rol als medewetgever pakt, vindt u dat ook!*

Mogelijk ten overvloede: een en ander impliceert niet slechts goed nadenken in Den Haag, doch ook goed en respectvol overleg (met vooral een luisterend oor).

Graag zie ik corrigerende (en vooral ook deregulerende!) maatregelen worden genomen. De Grondwet spreekt van *wezenlijke* verschillen. Dus niet zomaar een verschil (tussen Caribisch en Europees Nederland; als voorbeeld geldt het BSN dat als gevolg van verschillend gevoerde administraties in beide Nederlanden nog steeds niet bestaat in Caribisch Nederland) dat er nu eenmaal is: wat aan verschillen kan worden weggenomen, moet worden weggenomen (in plaats *moedwillig* in stand gehouden)!

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Cornelis Houtmanstraat 9-b,
2593 RD Den Haag.

T +31 6 31 79 58 57 (t.b.v. SMS en WhatsApp)

E jhtm.nl@gmail.com

W <http://statia.nu> of <http://statia.nu/nl>

cc: *Nationale Ombudsman*